

SOẠN BÀI CHUYỆN CŨ TRONG PHỦ CHÚA TRỊNH

Soạn bài *Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh* của *Độc Tài Liệu* giúp bạn ôn tập kiến thức và trả lời câu hỏi trang 63 SGK Ngữ văn 9 tập 1.

KIẾN THỨC CƠ BẢN	2
GỢI Ý TRẢ LỜI CÂU HỎI SGK	2
GHI NHỚ	4

Tài liệu *hướng dẫn soạn bài Soạn bài Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh* đã được chúng tôi biên soạn gồm 2 phần là:

- Kiến thức cơ bản
- Gợi ý trả lời câu hỏi SGK

Qua đó giúp các bạn nắm vững những kiến thức quan trọng của bài học và trả lời tốt các câu hỏi tại trang 63 sách ngữ văn 9 tập 1.

Soạn bài
Chuyện cũ
trong phủ chúa Trịnh
 (trích vũ trung tuý bút)

Cùng tham khảo....

I. KIẾN THỨC CƠ BẢN

1. *Chuyện cũ trong Phủ Chúa Trịnh* ghi chép về cuộc sống ở phủ Chúa thời Trịnh Vương Trịnh Sâm. Lúc mới lên ngôi, Trịnh Vương (1742 – 1782) là con người “cứng rắn, thông minh, quyết đoán, sáng suốt, trí tuệ hơn người nhưng sau khi đã dẹp yên được các phe phái chống đối, lập lại kỉ cương thì “*dần dần sinh bụng kiêu căng, xa xỉ, phi tàn thị nữ kén vào rất nhiều, mặc ý vui chơi thoả thích*”. Chúa say mê Đặng Thị Huệ, đắm chìm trong cuộc sống xa hoa, ăn chơi hưởng lạc, phê con trưởng, lập con thứ, gây nên rất nhiều biến động, các vương tử tranh quyền lực, đánh giết lẫn nhau. Trịnh Vương mất năm 1782, ở ngôi Chúa 16 năm.

2. *Phạm Đình Hồ* sinh trưởng trong một gia đình khoa bảng, cha đỗ cử nhân, làm quan dưới triều Lê. Từ nhỏ, ông từng ôm ấp mộng văn chương. Cuối đời Lê Chiêu Thống, ông vào học trường Quốc tử giám, thi đỗ sinh đồ nhưng gặp lúc thời loạn nên phải về quê dạy học. Năm 1821, Vua Minh Mạng ra Bắc, ông có dâng một số trước tác lên nhà Vua và được bổ làm quan. Ít lâu sau, ông xin nghỉ. Đến 1826, Minh Mạng lại triệu Phạm Đình Hồ vào Huế làm Tế tửu Quốc tử giám, rồi Thị Giảng học sĩ. Phạm Đình Hồ để lại nhiều tác phẩm. Về khảo cứu có Bang Giao điển lệ, Lê Triều hội điển, An Nam Chí, Ô Châu Lục..., về sáng tác văn chương có Đông Dã học ngôn thi tập, Tùng, cúc, trúc, mai tứ hữu, Vũ trung tùy bút; Tang thương ngẫu lục (viết chung với Nguyễn Án). Giá trị nhất là hai tác phẩm kí sự bằng văn xuôi: Vũ trung tùy bút và Tang thương ngẫu lục. Thơ ông chủ yếu là kí thác tâm sự bất đắc chí của một nho sĩ sinh không gặp thời:

...Sầu xâm khách chắm phi quan lệ,

Ngũ vận ngâm thành tự diệc ban.

(Túc Li Phủ)

Dịch nghĩa:

... “*Nỗi buồn thấm vào gối khách tha hương, không phải giọt nước mắt, Ngâm văn thơ ngâm lên, chữ nào chữ ấy đều có vết hoen nước mắt cả.*”

Bài văn cho thấy đời sống xa hoa vô độ của bạn vua chúa, quan lại phong kiến thời Lê - Trịnh suy tàn.

Xem thêm [tóm tắt bài Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh](#)

II. GỢI Ý TRẢ LỜI CÂU HỎI SGK

Hướng dẫn trả lời câu hỏi trang 63 sách giáo khoa Ngữ Văn 9 tập 1:

1 - Trang 63 SGK

Thói ăn chơi xa xỉ của chúa Trịnh và các quan lại hầu cận được miêu tả thông qua những chi tiết nào? Hãy nhận xét về lời văn ghi chép sự việc của tác giả. Tại sao kết thúc đoạn văn miêu tả này, tác giả lại nói : "... kẻ thức giả biết đó là triệu bất tường" ?

Trả lời

Chúa cho xây dựng nhiều cung điện, đình đài ở các nơi để thỏa ý thích đi chơi, ngắm cảnh đẹp: Li cung Thụy Liên trên Tây Hồ, núi Từ Trầm, núi Dũng Thủy. Việc xây dựng đình đài cứ làm liên tục, hao tiền tốn của nhà nước vô cùng.

- Những cuộc chơi ở Tây Hồ được tác giả miêu tả tỉ mỉ diễn ra thường xuyên (mỗi tháng ba bốn lần), nhiều người hầu hạ (binh lính, thị thân, các quan hầu tòng), nhiều trò giải trí tốn kém, lố lăng (bày trò mua bán quanh bờ hồ, bọn nhạc công hoà nhạc giúp vui).

- Chúa cho lệnh thu lấy những vật quý trong thiên hạ "trân cầm dị thú, cỏ mộc, quái thạch, chậu hoa cây cảnh" đem về để tô điểm phủ Chúa.

Các chi tiết về cảnh vật và sự việc đưa ra được tác giả miêu tả và thuật lại một cách cụ thể, chân thực và khách quan, thể hiện đầy đủ bộ mặt ăn chơi xa xỉ của Chúa Trịnh và bọn quan lại hầu cận.

- Kết thúc đoạn văn, tác giả lại nói,... kẻ thức giả biết đó là triệu chứng bất thường. Cảnh là cảnh thực ở những khu vườn rộng đầy chim quý, thú lạ, cỏ thụ lâu năm, đá có hình thù kì lạ... được tô điểm như bên bể, đầu non nhưng âm thanh lại gợi cảm giác ghê rợn: Mỗi khi đêm thanh cảnh vắng, tiếng chim kêu vượn hót vang khắp bốn bề hoặc nửa đêm ồn ào như trận mưa sa gió táp, vỡ tổ tan đàn...

Đây không còn là cảnh vui tươi yên bình mà tác giả xem đó là điềm chẳng lành như báo trước sự suy vong của một triều đại chỉ biết ăn chơi hưởng lạc trên mồ hôi, nước mắt của dân lành.

2 - Trang 63 SGK

Bọn quan lại hầu cận trong phủ chúa đã những nhiều dân bằng những thủ đoạn nào ? Tìm hiểu ý nghĩa đoạn văn cuối bài : "Nhà ta ở phường Hà Khẩu... cũng vì có ấy".

Trả lời

Thời Chúa Trịnh Sâm, bọn hoạn quan hầu cận trong phủ chúa rất được sủng ái bởi chúng có thể giúp chúa đắc lực trong việc bày các trò ăn chơi, hưởng lạc. Do thế, chúng cũng ý thế nhà chúa mà hoành hành, tác oai tác quái trong nhân dân. Bọn quan hầu cận trong phủ Chúa thừa gió bẻ măng, những nhiều người dân để dậm đoạ lấy tiền. Thủ đoạn của chúng là hành động vừa ăn cướp, vừa la làng, người dân như thế là bị cướp của tới hai lần, bằng không thì cũng phải tự tay hủy bỏ của quý của mình. Đó là điều

hết sức vô lí, bất công. Bọn hoạn quan vừa vơ vét để ních đầy túi tham, vừa được tiếng miễn cán trong việc nhà chúa.

- Kết thúc đoạn văn miêu tả thủ đoạn của bọn hoạn quan này, tác giả kể lại một sự việc đã từng xảy ra ngay tại gia đình mình: Bà mẹ của tác giả đã phải sai chặt đi một cây lê và hai cây lựu quý, rất đẹp trong vườn nhà mình để tránh tai họa. Cách dẫn dắt câu chuyện như thế đã làm gia tăng đáng kể sức thuyết phục.

3* - Trang 63 SGK

Theo em, thể văn tùy bút trong bài có gì khác so với thể truyện mà các em đã học ở bài trước ?

Trả lời

Thể loại tùy bút nhằm ghi chép về những con người, những sự việc cụ thể, có thực, qua đó tác giả bộc lộ cảm xúc, suy nghĩ, nhận thức, đánh giá của mình về con người và cuộc sống. Sự ghi chép ở đây là tùy theo cảm hứng chủ quan, có thể tản mạn, không cần gò bó theo hệ thống, kết cấu gì nhưng vẫn tuân theo một tư tưởng, cảm xúc chủ đạo (Ví dụ: Ở bài này là thái độ phê phán thói ăn chơi xa xỉ và tệ những nhiễu nhân dân của bọn vua chúa và lũ quan lại hầu cận). Lối ghi chép của tùy bút giàu chất trữ tình hơn ở các loại ghi chép khác (ví dụ như bút kí, kí sự).

Còn thể loại truyện phản ánh cuộc sống thông qua số phận con người, có cốt truyện, nhân vật, theo một nghệ thuật diễn đạt nhất định, ví dụ: [Chuyện người con gái Nam Xương](#) của Nguyễn Dữ.

GHI NHỚ

Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh phản ánh đời sống xa hoa của vua chúa và sự nhũng nhiễu của bọn quan lại thời Lê - Trịnh bằng một lời văn ghi chép sự việc cụ thể, chân thực, sinh động.

Tham khảo thêm [Phân tích tác phẩm Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh](#)

Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh phản ánh đời sống xa hoa của vua chúa và sự nhũng nhiễu của bọn quan lại thời Lê - Trịnh bằng một lời văn ghi chép sự việc cụ thể, chân thực, sinh động.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn bài Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cố" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.